

Til alle landets kommuner

Deres ref.:

Vår ref.:

25/01280-3

Dato:

04.07.2025

Informasjonsbrev nr. 3 om Voksenvaksinasjonsprogrammet

- Veileder til forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram
- Pneumokokkvaksine
- Anbefaling koronavaksinasjon
- Informasjon om og materiell for VVP
- Bestilling av koronavaksine og pneumokokkvaksine

Veileder til forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram

Veileder til forskriften om nasjonalt vaksinasjonsprogram er nå klar og kan lastes ned fra Helsedirektoratets nettsider: [Voksenvaksinasjonsprogram veileder til forskrift revidert juli.pdf](#)

Veilederen inneholder forslag til hvordan kommunene kan etablere oppgjørsordninger. Veilederen omtaler

- egenbetaling for vaksine og vaksinasjon i voksenvaksinasjonsprogrammet
- kompensasjon til private vaksinatører for gjennomført vaksinasjon
- oppgjør mellom private vaksinatører og kommuner, herunder bruk av nasjonal oppgjørsløsning

Under følger en oppsummering av de viktigste punktene i veilederen.

Egenbetaling for vaksine og vaksinasjon i voksenvaksinasjonsprogrammet

Det er den enkelte kommune som er ansvarlig for å fastsette satser for egenbetaling for vaksine og vaksinasjon i sin kommune. I henhold til forskrift kan kommunen kreve full egenbetaling for vaksinasjon mot influensa og inntil 25 prosent egenbetaling for vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokksykdom.

Det anbefales at kommunen fastsetter like satser for egenbetaling, uavhengig av hvordan tilbudet er organisert. Videre anbefales det at kommunen fastsetter lavere satser for egenbetaling ved samvaksinasjon.

FHI minner om at kommunen får vaksiner mot covid-19 og pneumokokksykdom kostnadsfritt fra FHI til bruk i programmet, og at de ikke skal viderefakturere private vaksinatører for disse vaksinene.

Sesonginfluensavaksine til bruk i programmet kan bestilles fra FHI til 101 kroner per dose, og kommunen kan viderefakturere private vaksinatører. Kommunen kan ikke ta påslag for vaksineprisen.

Basert på tildelt økonomisk ramme anbefaler Helsedirektoratet at kommunene ikke krever mer enn følgende satser for egenbetaling for vaksine og vaksinasjon:

Tabell 1: Veiledende satser for egenbetaling ved ulike typer vaksinasjon

Type vaksinasjon	Anbefalt egenbetaling (kr)
Sesonginfluensa*	301
Covid-19	110
Covid-19 samvaksinasjon	85
Pneumokokksykdom	110
Pneumokokksykdom samvaksinasjon	85

* av dette utgjør 101 kr vaksineprisen (resten kompenserer vaksinasjonsarbeidet, se tabell 3)

Hvis en kommune ønsker å kreve mer enn 110 kroner i egenbetaling for covid-19-vaksine og pneumokokkvaksine, må dette avklares med Helsedirektoratet.

Tabell 2: Eksempler på egenbetaling ved ulike kombinasjoner av vaksiner i voksenvaksinasjonsprogrammet:

Vaksiner som innbyggeren tilbys	Egenbetaling (kr) når alle vaksinene settes samtidig	Samlet egenbetaling (kr) hvis alle vaksinene settes på forskjellig tidspunkt
Sesonginfluensa og covid-19	$301 + 85 = 386$	$301 + 110 = 411$
Sesonginfluensa og pneumokokksykdom	$301 + 85 = 386$	$301 + 110 = 411$
Covid-19 og pneumokokksykdom	$85 + 85 = 170$	$110 + 110 = 220$
Sesonginfluensa, covid-19 og pneumokokksykdom	$301 + 85 + 85 = 471$	$301 + 110 + 110 = 521$

Kompensasjon til private vaksinatører for gjennomført vaksinasjon

Kommunen står fritt til å inngå avtale om vaksinasjon med private vaksinatører. Kommunen må i dialog med den private vaksinatøren fastsette den økonomiske kompensasjonen for gjennomført vaksinasjon.

For å gi helseaktøren et insentiv til å sette flere vaksiner i program samtidig anbefales det at kommunen fastsetter én sats per gjennomført vaksinasjon, uavhengig av om det settes en eller flere programvaksiner samtidig.

Veiledende satser for vaksinasjon utført av private vaksinatører er satt til følgende beløp:

Tabell 3: Veiledende satser for kompensasjon av vaksinasjonsarbeid utført av private vaksinatører

Type vaksinasjon	Anbefalt kompensasjon (kr)
Covid-19*	240
Pneumokokk	200
Sesonginfluensa**	200

* inkluderer vaksinatørens kostnad til utstyr i forbindelse med tilberedning

**innbyggers egenbetaling (se tabell 1) inkluderer kompensasjon til vaksinatør.

Oppgjør for gjennomført vaksinasjon mellom privat vaksinatør og kommunen

Når en kommune inngår avtale med en privat vaksinatør om vaksinasjon i et nasjonalt vaksinasjonsprogram, må avtalen blant annet regulere:

- hvilke vaksinasjoner vaksinatøren kan gjennomføre
- satsen for egenbetaling for vaksine og vaksinasjon som vaksinatøren skal kreve fra innbyggeren
- hva vaksinatøren vil få i kompensasjonen for gjennomført vaksinerings
- hvilken oppgjørsløsning som skal benyttes, herunder hva som skal sendes inn som del av et oppgjør

Økonomisk krav

Vaksinatøren krever inn egenbetalingen på vegne av kommunen, og denne skal være i tråd med fastsatt sats i avtalen. Den private vaksinatøren framsetter et økonomisk krav overfor kommunen på differansen mellom den avtalte kompensasjonen og den fastsatte satsen for egenbetaling. Dette vil gjelde for gjennomført vaksinasjon mot covid-19 vaksine og pneumokokksykdom. Vaksinatør skal ikke sende økonomisk krav for influensavaksinasjon, men kan her dokumentere at de har gjennomført vaksinasjon i tråd med gjeldende avtale.

Bruk av nasjonal oppgjørsløsning

Kommunene har mulighet til å benytte Helsedirektoratets nasjonale oppgjørsløsninger for å håndtere oppgjør for de ulike vaksinasjonsprogrammene. Det er opp til den enkelte kommune om de ønsker å tilby en nasjonal oppgjørsløsning til de private vaksinatørene de inngår avtale med.

For at de private vaksinatørene skal kunne sende økonomiske krav via den nasjonale oppgjørsløsningen må det gjøres tekniske tilpasninger i deres systemer. Det er ikke sikkert at dette vil være på plass fra september/oktober 2025. Dette blir avklart i august.

Bruk av en nasjonal oppgjørsløsning forutsetter at både kommunene og vaksinatørene må forholde seg til noen nasjonale krav og føringer. Disse framgår av veilederen og må være kjent for aktørene ved inngåelse av en avtale.

Kommunen vil ved bruk av en nasjonal oppgjørsløsning selv ha ansvar for å følge opp at vaksinatøren følger bestemmelsene i den inngåtte avtalen - herunder manuell etterkontroll av oppgjør og krav om tilbakebetaling, og kommunen må selv håndtere eventuelle klagesaker fra vaksinatører.

Informasjon til innbygger

Satser for egenbetaling bør framgå av kommunens nettside. Det bør også framgå hvilke private vaksinatører kommunen eventuelt har inngått avtale med.

Egenbetaling når en innbygger ikke velger kommunalt tilbud

Kommunens fastsatte satser for egenbetaling gjelder ikke når en innbygger som er omfattet av voksevakinasjonsprogrammet, velger å få satt vaksine hos en aktør uten avtale med kommunen. Innbyggeren må da betale full pris for både vaksine og vaksinerings, på lik linje med innbyggere som ikke er omfattet av voksevakinasjonsprogrammet.

Pneumokokkvaksine

Personer født i 1960 vil få tilbud om vaksinasjon med vaksinen Prevenar 20 til redusert pris gjennom voksevakinasjonsprogrammet høsten 2025.

Prevenar 20 er en konjugatvaksine som gir langvarig immunitet, og det er foreløpig ikke grunnlag for å anbefale booster doser etter vaksinasjon med denne vaksinen.

For de som tidligere er vaksinert med Pneumovax, kan Prevenar 20 tilbys forutsatt at det har gått minst ett år siden de ble vaksinert med Pneumovax. Hvis det har gått mindre enn ett år siden de ble vaksinert med Pneumovax, bør de vente til det har gått minst ett år. Retten til å motta pneumokokkvaksinen gjennom voksevakinasjonsprogrammet består selv om man velger å ikke benytte seg av tilbudet i det året man fyller 65 år.

Det er viktig å merke seg at det kun er personer født i 1960 som omfattes av programmet høsten 2025, og som får vaksine og vaksinasjon til redusert pris. FHIs anbefaling om pneumokokkvaksinering for alle som er 65 år eller eldre samt personer i definerte risikogrupper er uendret.

For personer som ikke omfattes av voksevakinasjonsprogrammet anbefaler FHI bruk av Pneumovax *eller* Prevenar 20 *eller* Capvaxive (blir tilgjengelig fra høsten).

For mer info se kapittelet om [Pneumokokkvaksine](#)

Anbefaling koronavaksinasjon

Personer som er anbefalt koronavaksine som beskyttelse mot alvorlig koronasykdom vil ha rett til vaksinasjon mot covid-19 til redusert pris gjennom voksevakinasjonsprogrammet høsten 2025. Også personer 65-74 år som ikke tilhører en risikogruppe vil ha rett til vaksine til redusert pris gjennom vaksinasjonsprogrammet sesongen 2025/26.

Beskyttelsen mot alvorlig koronasykdom er generelt god i befolkningen etter at de aller fleste voksne har fått minst to doser og/eller har gjennomgått sykdom én eller flere ganger. FHI har nå gjennomgått tilgjengelige sykdomsdata for koronasykdom og konkludert med at anbefalingene for oppfriskningsdose kan endres i forhold til tidligere år.

I de nye anbefalingene heves aldersgrensen fra 65 til 75 år for personer som ikke har underliggende sykdom som gir øket risiko for alvorlig koronasykdom. I tillegg er gravide uten underliggende sykdom ikke lenger ansett å ha øket risiko for alvorlig koronasykdom. Personer i alderen 65 –74 år og gravide med underliggende sykdom anbefales fortsatt oppfriskningsdose og er inkludert i “Aldersgruppen 18-74 år som inngår i en risikogruppe”.

Anbefalingene for høsten 2025:

- Aldersgruppen 75 år og eldre
- Personer i omsorgsboliger og sykehjem
- Aldersgruppen 18-74 år som inngår i risikogruppe
- Aldersgruppen 12–17 år med alvorlig grunnsykdom,
- Aldersgruppen 6 måneder – 11 år med alvorlig grunnsykdom etter individuell vurdering.
- Personer som bor sammen med (eller er tilsvarende nære) immunsupprimerte bør også ta koronavaksine. Personer i denne gruppen som er under 65 år og selv ikke tilhører en risikogruppe, er ikke omfattet av voksevakinasjonsprogrammet og må betale full pris for vaksine og vaksinasjon.

Oppdatert informasjon om vaksineanbefalinger og risikogrupper vil også publiseres i [Vaksinasjonshåndboka for helsepersonell](#)

Andre som kan få tilbud om koronavaksine:

- Personer i aldersgruppen 65-74 år som ikke tilhører en risikogruppe kan få vaksine gjennom nasjonalt vaksinasjonsprogram for voksne, dersom de ønsker det.

Informasjonsmateriell for vokseenvaksinasjonsprogrammet

FHI har opprettet en temaside på fhi.no om vaksiner til voksne <https://www.fhi.no/va/vokseenvaksinasjon/>. Informasjon fra denne siden skal også speiles på helsenorge.no. Nettsiden er under utvikling, og vil fremover fylles med informasjon til både helsetjenesten og befolkningen.

Det utvikles informasjonsmateriell som helsetjenesten kan laste ned fra nettsidene og benytte i sitt vaksinasjonsarbeid. Informasjonsmateriellet består av brosjyrer og plakater på en rekke språk.

Det er planlagt et pressemøte til lanseringen i uke 42, som blir etterfulgt av en kommunikasjonskampanje i landets lokal- og regionsaviser (print og digitalt), annonser i magasiner og ukepresse, boards på aktuelle steder og filmer på legekantor.

Den 15. november blir det sendt en påminnelse til de som ikke har tatt vaksinene som er anbefalt. Påminnelsesordningen vil bli justert i tråd med nye anbefalinger. Parallelt med påminnelsen vil det være en ny runde med kampanje i betalte kanaler i tillegg til relevante nyhetssaker og mediehåndtering i ubetalte kanaler.

Informasjon om vokseenvaksinasjonsprogrammet

Informasjon om vokseenvaksinasjonsprogrammet kan finnes på FHIs nettsider under temasiden Vaksiner til voksne og i Vaksinasjonshåndboka under eget kapittel om programmet og i kapitlene om de enkelte vaksinene.

Det vil bli arrangert egne webinarer for helsetjenesten der innretningen rundt programmet og informasjon om vaksinene som inngår vil bli gjennomgått. Lenke til webinarene vil bli lagt ut på FHIs nettsider under arrangementer. Spre gjerne informasjon om webinarene til relevante aktører i kommunen.

Datoer for webinarer om vokseenvaksinasjonsprogrammet:

Tirsdag 2.9 kl. 12-13: Vaksinasjonswebinar for kommunehelsetjenesten

Torsdag 4.9 kl 15.30-16.30: Webinar for fastleger

Fredag 5.9 kl 11.30-12.30: Webinar for apotekene

Onsdag 24.9 kl. 11.30-11.50: Webinar for kommunale helseinstitusjoner

Onsdag 24.9 kl 12.10-12.30: Webinar for hjemmebaserte tjenester og boliger

Bestilling av koronavaksine og pneumokokkvaksine

Det europeiske legemiddelkontoret (EMA) anbefaler at koronavaksinene som skal brukes i høstens vaksinasjonsprogram oppdateres slik at den dekker LP.8.1 varianten (se EMAs anbefaling [her](#)). Det er planlagt at oppdaterte koronavaksiner vil bli levert til Norge i september (forutsetter EMA-godkjenning).

Etter sommeren kan kommunene bestille den oppdaterte koronavaksinen samt pneumokokkvaksinen Prevenar 20 til vokseenvaksinasjonsprogrammet gjennom FHIs nettbutikk, <https://vaksinebestilling.fhi.no/>. Vaksinene forventes å være tilgjengelig for bestilling i nettbutikken fra slutten av august. Utsending vil skje fortløpende basert på mottatte bestillinger fra kommunene.

Ved bestilling av disse to vaksinene vil det opprettholdes samme system som tidligere har vært brukt for koronavaksine fra FHI; én bestiller per kommune og én leveringsadresse (og eget kundenummer for tilgangsstyring). Denne løsningen er valgt for å sikre bedre kontroll over dosene og sikre tilstrekkelig vaccine til risikogruppene.

Vi vil også minne om at i ukene 40-42 vil utsendingen av koronavaksiner og pneumokokkvaksine være noe begrenset, ettersom distribusjonskapasitet i stor grad vil benyttes til influensavaksiner.

Pneumokokkvaksiner til personer som ikke omfattes av voksenvaksinasjonsprogrammet vil også være tilgjengelig for fortløpende bestilling i nettbutikken. Pneumovax er alt tilgjengelig, mens Prevenar 20 og Capvaxive utenfor program forventes å være tilgjengelig for bestilling fra slutten av august.

Vennlig hilsen

Siri Helene Hauge
Avdelingsdirektør Smittevern og vaksine
Folkehelseinstituttet

Kjersti Rydland
Leder for Voksenvaksinasjonsprogrammet
Folkehelseinstituttet

Brevet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Helse- og omsorgsdepartementet
Helsedirektoratet
Statsforvaltere